Hälso- och sjukvårdsnämnden: 2026-09-23

Nämndinitiativ Uppföljning av JO-granskning

Justitieombudsmannen har ett nationellt uppdrag att besöka institutioner där personer kan hållas frihetsberövade för att säkerställa att omänsklig eller förnedrande behandling och bestraffning inte äger rum. En sådan oanmäld inspektion av barn- och ungdomspsykiatrins heldygnsvård i Västmanland genomfördes i mars i år. Den hade fokus på vårdmiljö, tvångsåtgärder, bemanning, samt personalens bemötande och kompetens.
Rekommendationerna från granskningen är följande:

- Den fysiska boendemiljön i patientrummen måste förbättras.
- Det ska finnas förutsättningar för alla patienter att vara utomhus en timme om dagen om inte medicinska skäl finns.
- Utbudet av motion behöver utökas.
- Rörelsefriheten hos frivilligt vårdade patienter behöver säkerställas.
- Ett tryggt och säkert mottagande av nyintagna patienter till avdelningen behöver säkerställas dygnet runt.
- Arbetet för att förebygga behov av tvångsåtgärder måste fortsätta.
- Personalens medvetenhet om innebörden av indirekt tvång ska öka.
- Patienter ska ges möjlighet att ge sitt samtycke till varje behandlingsinsats.
- Tvångsåtgärder ska genomföras i de särskilda utrymmen som finns.
- Andra patienter och vårdnadshavare ska inte kunna se när en tvångsåtgärd genomförs.
- Socialstyrelsens koder för fasthållning ska användas.
- Det ska vara enkelt ta fram information från uppföljningssamtal i journalsystemet.
- Ordningsvakter eller väktare ska undvikas på avdelningen.
- Individuella bedömningar av vårdnadshavares delaktighet i vården ska alltid göras och informationen till patienten ska anpassas därefter.
- Arbetet med personalens närvaro och tillgänglighet på avdelningen måste fortsätta,

Hälso- och sjukvårdsnämnden informerades på mötet den 23 september om vilka förbättringsåtgärder som nu planeras. Vi fick dock inga besked om hur dessa kommer att följas upp politiskt.

Vänsterpartiet föreslår därför
att hälso- och sjukvårdsnämnden får en återrapport om vilka åtgärder som har vidtagits i enlighet med Justitieombudsmannens rekommendationer senast på nämndsammanträdet i april 2027.

Heidi-Maria Wallinder (V)